

KÁBITÓSZERREL TÖRTÉNŐ VISSZAÉLÉS MIATT ELÍTÉLTEK (1991–2000)

VAVRÓ ISTVÁN

A kábítószer fogyasztása és az azzal összefüggő problémák tárgyalása a hazai és a külföldi szakirodalom, valamint a tudományos és egyéb rendezvények egyik legnagyobb érdeklődést és legtöbb vitát kiváltó témája.

Hazánkban a tudományos kutatók (orvosok, pszichológusok, pedagógusok, jogászok, szociológusok) már több mint két évtizede felhívták a figyelmet az akkor feltételezések szerint még viszonylag szűk körben és lassan terjedő, de súlyos veszélyeket magában hordozó jelenségre. A politikai vezetés azonban nem érzékelte, vagy elvi okokból nem kívánta érzékelni a kábítószer-fogyasztás veszélyeit, sőt magáról a jelenségről sem nagyon kívánt tudomást venni.

A rendszerváltást követően a társadalmi problémáknak, arányaiknak és az azok iránti érzékenységnek a megváltozásával új megvilágításba került a kábítószer-fogyasztás kérdése is. Növelte a probléma súlyát, hogy a határok nyitottá válásával az addig különböző társadalmi berendezkedésű országokban élők, a különböző életformák képviselői között közvetlen és tömeges kapcsolat alakulhatott ki. Ez, a politikai, és a gazdasági rendszer megváltozásával is összefüggő, a társadalomkutatók által leggyakrabban értékválságnak nevezett jelenséggel együtt magával hozta a devianciák addig „megszokott” arányainak megváltozását. Így a nyugaton már feltehetően tömeges méretűnek tekinthető kábítószer-fogyasztás gyakorisága és ennek ismertté válása Magyarországon is jelentősen, mondhatni rohamosan nőtt.

Mint ismeretes, a jelenség első „változata” még nem a mai értelemben vett kábítószer-fogyasztás volt (bár bizonyos körökben a morfinizmus nem volt ismeretlen), hanem az alkoholfogyasztás-gyógyszerfogyasztás kombinációi, bizonyos gyógyszerekre „ráívás”, illetőleg az alkoholfogyasztás kiegészítése gyógyszerek bevitelével, s ezzel a hatás felerősítése vagy tartósítása.

Ez a képet „színesítette” tovább az ún. szipuzás, a különböző ragasztóanyagok, illetőleg oldószerek belégzésével előidézett kábulatkeltés.

A hagyományos kábítószerek térhódítása tulajdonképpen két, látszólag ellentétes, egészségügyi következményeit tekintve azonban hosszabb-rövidebb távon káros (egyes esetekben azonnali és tragikus) hatást eredményező irányban történt. Az egyik a bódulatkeltő, kábító, álomszerű állapot előidézése, a másik az abnormális mértékű felélénkülést, „felpörgést”, hosszú ébrenlést előidéző, stimuláló, élénkítő szerek alkalmazási iránya.

A jogalkotó – felismerve a kábítószer-fogyasztásból a társadalomra, elsősorban a fiatal generációkra háruló veszélyeket – szükségesnek tartotta a kábítószer-fogyasztás, a kábítószerrel történő visszaélés szankcionálását. Ez elsősorban a jelenséget anyagi érdekből terjesztő kereskedők magatartásának szigorú, büntetőjogi eszközökkel történő üldözését jelenti, miután azonban a fogyasztók egy része maga is kereskedő, szükségesé vált a fogyasztás szankcionálása is.

A szankcionálás szükségességével a társadalom döntő többsége minden valószínűség szerint egyetért, a szankciók azonban bizonyos, magukat liberálisnak valló, valójában azonban a liberalizmus szélsőséges változatait képviselő körök élénk ellenkezését váltották ki. Heves, tudományos érvekkel alá nem támasztható tiltakozásuk azonban a társadalom legszélesebb rétegeiben vagy visszhang nélkül maradt, vagy azt ellenérzéssel fogadták. A többség az elhangzott érveket minden jel szerint nem tette magáévá, sőt kifejezetten elutasította.

A kábítószer-fogyasztással, annak káros egyéni és társadalmi következményeivel számos tudományág képviselői foglalkoznak. A magam részéről saját szakterületem, a kriminológia és a kriminálstatisztika nézőpontjából kívánom a figyelmet a jelenség néhány elemére ráirányítani. A kábítószer-fogyasztás büntetőjogi vonatkozású megközelítésével ugyanis a jogalkotás és a jogalkalmazás mellett a kriminológia és a kriminálstatisztika is foglalkozik.

A továbbiakban a jelenségről, annak büntetőjogi vonatkozásairól a bírósági statisztika segítségével kívánok a más szakterületen dolgozók számára is érthető képet felvázolni. A kriminálstatisztikában nem járatosak előtt bevezetésül annyit szükséges megjegyezni, hogy a bűnözésre és annak jogkövetkezményeire vonatkozó statisztikai ismereteink három rendszerből meríthetők. Ezek:

- az egységes rendőrségi-ügyészségi bűnügyi statisztikai rendszer,
- a bírósági statisztika (jogerősen befejezett büntetőügyek vádlottjai),
- a büntetés-végrehajtási statisztika.

A jelenség elemzését azért végeztük a bírósági statisztika adatainak felhasználásával, mert az elkövetők körét tekintve a jogerősen elítéltek esetében már sem az elkövető személye, sem cselekményének minősítése nem tehető vitássá.

A büntetés-végrehajtási statisztika elemzésétől azért kellett eltekinteni, mert az elkövetők ezen körében már csak azok az elítéltek találhatók, akiket a bíróság jogerősen végrehajtandó szabadságvesztére ítélt és büntetésüket töltik. (Ideértve azokat is, akiknél más büntetési nemet változtattak át, vagy a felfüggesztett büntetés végrehajtását rendeltek el.) Az elítéltek többségével szemben azonban – mint ezt a későbbiekben látni fogjuk – a bíróságok a végrehajtandó szabadságvesztésnél enyhébb jogkövetkezményt alkalmaztak.

Elemzésünkben eddigi gyakorlatunknak megfelelően a fiatalok és a felnőttek adatait elkülönítve tárgyaljuk.

1. A fiatalok elítéltek

Kábítószerrel való visszaélés miatt 1991–2000 között összesen 185 fiatalot ítélték el. Számuk helyes megítéléséhez tudnunk kell, hogy az ugyanebben az időszakban jogerősen elítélt fiatalok száma összesen 74 486 fő volt, az arány tehát 0,25%, vagyis szinte alig kimutatható. Kevésbé megnyugtató azonban a kép, ha azt látjuk, hogy a 185 fiatalból 94 főt (50,81%) 2000-ben ítélték el. Az ilyen büncselekmény elkövetése miatt elítéltek száma tehát rendkívül erőteljesen emelkedett. Az adatok alapján az nem állapítható meg, hogy a növekedés mértékében milyen szerepe van a kábítószer-fogyasztás terjedésének és milyen a büntetőjogi üldözés intenzívebbé válásának. Megjegyezzük, hogy a kettő nem zárja ki egymást, sőt bizonyos egybeesés megalapozottan valószínűsíthető.

Ilyen bűncselekmények miatt a fiatalkorúaknál az első elítélésre 1993-ban került sor, ekkor a bíróságok három fiatalkorút találtak bűnösnek kábítószerrel történő visszaélésben. Az elítéltek száma ezt következőképpen alakult:

1994	5 fő
1995	3 fő
1996	13 fő
1997	7 fő
1998	14 fő
1999	46 fő
2000	94 fő

Az 1993-ban elítélt három fiatalkorúból egy 16 éves, kettő pedig 17 éves volt. Az 1993. évi (addig kivételnek tekinthető) 16 évestől eltekintve azonban azt látjuk, hogy az elítélteknél az életkor csökken, az elítéltek közül a legfiatalabbak egyre alacsonyabb évfáratba tartoznak. Így 1994-ben és 1995-ben a legfiatalabb elítélt 17 éves, 1996-ban 16 éves, 1997-ben és 1998-ban 15 éves, 1999-ben 14 éves volt. A 2000-ben elítélt 94 fiatalkorúból már hat fő volt 14 éves. A kormegoszlás azonban ma még egyértelműen azt mutatja, hogy a magasabb évfáratba tartozók aránya lényegesen felülmúlja a fiatalabbakét, az elítéltek száma az életkor előrehaladásával, a nagykorúság eléréséig meredeken emelkedik.

Az 1991–2000 közötti időszak egészére számítva a 14 évesek aránya 4,87%, a 15 éveseké 13,51%, a 16 éveseké 21,08%, a 17 éveseké pedig 60,54% volt.

Az elítéltek nem szerinti megoszlása eltér a fiatalkorú elítélteknél megfigyelt általános arányoktól: a kábítószerrel való visszaélés miatt elítéltek között a leányok aránya 14,59%, míg az egyéb elítéltek között nem éri el a 10%-ot (átlagosan 6,94% volt).

Lényeges különbség mutatható ki viszont a családi környezet szerinti megoszlásban. A mindkét szülő közös háztartásában élők aránya a fiatalkorú elítéltek között átlagosan 59,44%, míg a kábítószerrel történő visszaélés miatt elítélteknél 54,59% volt. Még nagyobb a különbség a csak az egyik szülő háztartásában élőkénél. Ezek aránya a fiatalkorú elítéltek között általában 25,93%, a kábítószerrel való visszaélés miatt elítéltek között azonban 33,51%. A szülői háztartáson kívül élők tekintve azt tapasztaljuk, hogy míg a fiatalkorú elítéltek 14,63%-a, addig a kábítószerrel való visszaélés miatt elítéltek 11,89%-a (22 fő) élt szülői háztartáson kívül. Az arányokkal kapcsolatban nyomatékosan fel kell hívunk a figyelmet a csak az egyik szülő háztartásában élők magas relatív gyakoriságára, ezzel a csonka családok nevelési problémáira.

Szembetűnő különbség mutatkozik a kábítószerrel történő visszaélés miatt és az egyéb bűncselekmény elkövetése miatt elítélt fiatalkorúak iskolai végzettség szerinti megoszlásában is. Míg ugyanis a megjelölt időszakban elítélt fiatalkorúak között 377 írástudatlan volt (ez 0,51%), addig a kábítószerrel való visszaélés miatt elítéltek között ilyen nem fordult elő. Az elvégzett osztályszámokat összehasonlítva is a kábítószerrel történő visszaélés miatt elítéltek adatai mutatnak az elítéltek egyéb kategóriáinál társadalmi szempontból előnyösebb megoszlást. Ezzel kapcsolatban elsősorban a legalább az általános iskola nyolcadik osztályát is elvégzők aránya érdemel említést. Ez a fiatalkorú elítéltek között 64,87% volt, ami lényegesen alacsonyabb a hasonló korú teljes népesség körében kimutatható aránynál. (A kábítószerrel való visszaélés miatt elítéltek között a legalább az általános iskola nyolcadik osztályát elvégzők és a továbbtanulók együttes

aránya 89,19% volt.) Ez lényegesen közelebb áll a hasonló korú teljes populáció, mint az elítéltek átlagához. Külön is megjegyeznénk, hogy a továbbtanulók aránya (35,68%) alacsonyabb ugyan, mint a teljes népességben, de több mint kétszerese a fiatalok elítélteknél megfigyelt arálynak (14,24%).

Jelentős eltérés mutatható ki az elítéltek előélet szerinti megoszlásában is. A büntetett előéletűek aránya a fiataloknál átlagosan 21,38% volt, míg a kábítószerrel visszaélés miatt elítélteknél 14,59%. Megjegyezzük, hogy ez 2000-ben 15,96%-ra emelkedett ugyan, de még így is lényegesen alacsonyabb, mint az ugyanebben az évben elítélt fiataloknál általában (26,50%).

Nagyon jelentős különbség mutatható ki a halmazati bűnelkövetés miatt elítéltek arányában. (Halmazati bűnelkövetésről akkor beszélünk, ha egy személy ellen, ugyanabban az eljárásban több bűncselekmény miatt folyik nyomozás, történik vádemelés, hoznak ítéletet.)

A halmazati bűnelkövetés aránya a kábítószerrel visszaélés miatt elítéltek között 17,84% volt, ami kevesebb, mint a fele az ugyanebben az időszakban elítélt fiataloknál mért átlagos arálynak (49,74%).

A demográfiai-társadalmi jellemzők, így elsősorban az iskolai végzettségre és az előéletre vonatkozó adatok, de a halmazati bűnelkövetésre és a családi környezetre vonatkozó adatok is alaposan valószínűsítik, hogy a kábítószerrel visszaélés miatt elítélt fiatalok többsége még nem a hagyományos értelemben vett büntetőjogi normákat átlagosnál nagyobb gyakorisággal megszegő populációból kerül ki. Az e téren esetleg bekövetkező változás iránya azonban ma még megbízhatóan nem prognosztizálható.

A jogkövetkezményeket vizsgálva emlékeznünk kell arra, hogy az előzőekben már említett liberális körök a büntetőjogi normaszegések megítélésének változásával kapcsolatban a végrehajtandó szabadságvesztés tömeges alkalmazásának valószínűsítésével próbálták a szigorú megítélés ellen hangulatot kelteni. Az általuk felvázolt rémképek azonban sem az elkövetők számát, sem a jogkövetkezmények arányait tekintve nem bizonyultak valósnak. A leggyakrabban alkalmazott jogkövetkezmény ugyanis a gyakorlatilag próbára bocsátást jelentő, önállóan alkalmazott mellékbüntetés, intézkedés volt, ennek aránya 69,73%. A végrehajtandó szabadságvesztésre ítélt aránya viszont mindössze 4,32% volt, ami összesen nyolc főt jelent.

2. Felnőttek

A kábítószerrel történő visszaélés miatt 1991–2000 között jogerősen elítélt felnőttek száma összesen 2909 volt, ami az ugyanebben az időszakban közvédelmi eljárásban jogerősen elítélt 757 736 felnőtt 0,38%-a. A rendkívül alacsony arány ellenére is fel kell hívni azonban a figyelmet a kedvezőtlen tendenciára. Míg ugyanis ez az arány 1991–1997 között nem érte el a fél százalékot, addig (folyamatosan emelkedve) 2000-ben már 1% fölé volt. Ez természetesen még önmagában nem említésre méltó arány, a jelenség dinamikája azonban már mindenképpen figyelmet érdemel. A kábítószerrel visszaélés miatt elítélt felnőttek száma ugyanis 1991-ben 11 fő, 1995-ben 119 fő, 2000-ben pedig már 1057 fő volt, vagyis az ilyen bűncselekmény miatt bíróság elé kerülő felnőttek 36,34%-át 2000-ben ítélték el.

Még feltűnőbb, ha az időszak első és második felében elítéltek átlagos számát hasonlítjuk össze. Az 1991–1995 közötti időszakban évente átlagosan 65 főt, az 1996–2000 közötti időszakban viszont évente átlagosan 517 főt ítéltek el. Ha a változást a közvadas eljárásban elítéltek számának átlagos növekedésével hasonlítjuk össze, akkor a különbség azonnal feltűnő lesz, hiszen az elítéltek átlagos száma a két időszakot összehasonlítva átlagosan 1/5-ével emelkedett, míg a kábítószerrel visszaélés miatt elítéltek száma csaknem nyolcszorosára nőtt.

Az elítéltek nemi hovatartozás szerinti megoszlása csaknem megegyezik az elítéltek átlagával. A nők aránya a közvadas eljárásban elítéltek között átlagosan 10,16%, a kábítószerrel visszaélés miatt elítéltek között 10,04% volt.

A kormegoszlás jellemzője a fiatalabb korcsoportokba tartozók rendkívül magas aránya. A kábítószerrel történő visszaélés miatt elítélt felnőttek 84,12%-a 30 évesnél fiatalabb volt. Összehasonlításként jegyezzük meg, hogy a 30 éven aluliak elítéltek közötti átlagos aránya (természetesen ugyancsak a felnőtteknél) 50,21%. A kormegoszlást vizsgálva nem maradhat említés nélkül, hogy miközben a közvadas eljárásban elítélt férfiak és nők korstruktúrája eltér (a nők kormegoszlása valamivel kiegyenlítettebb, mint a férfiaké) a kábítószerrel való visszaélés miatt elítélteknél a 30 éven aluliak aránya csaknem megegyezik: férfiak 84,14%, nők 83,91%.

A családi állapot szerinti megoszlás elsősorban a korstruktúra következménye. Az elítéltek 79,61%-a nőtlen, illetőleg hajadon, 13,92%-a házas családi állapotú volt. Ez lényegesen eltér a közvadas eljárásban elítélt felnőttek családi állapot szerinti megoszlásától, ahol a nőtlenek, hajadonok aránya 44,19%, a házasoké viszont 38,92%. A férfiak és a nők családi állapot szerinti megoszlását külön-külön vizsgálva ugyancsak jelentős eltérés figyelhető meg. A kábítószerrel történő visszaélés miatt elítélt férfiak között a nőtlenek aránya 80,78% (a közvadas eljárásban elítélteknél átlagosan 45,63%), míg a nők között a hajadonok aránya 69,18% (a közvadas eljárásban átlagosan 31,37%).

A kábítószerrel visszaélő férfiak és nők kormegoszlásának rendkívül nagy hasonlósága következtében a fenti arányok különbözősége nyilvánvalóan azzal (is) magyarázható, hogy a nők valamivel alacsonyabb életkorban kötnek házasságot, mint a férfiak. A házasok családi állapot szerinti arányai: a kábítószerrel történő visszaélés miatt elítélt férfiak 13,76%-a (közvadas eljárásban elítéltek 38,56%-a), a nők 15,41%-a (közvadas eljárásban elítéltek 42,10%-a) volt házas családi állapotú.

Érdekes különbség figyelhető meg az elváltak tekintetében. A kábítószerrel történő visszaélés miatt elítélt férfiak 4,78%-a volt elvált (a közvadas eljárásban elítélteknél 13,58%), míg a nőknél a különbség kisebb: a kábítószerrel való visszaélés miatt elítélteknél 11,64% (a közvadas eljárásban 17,92%).

Az elítéltek iskolai végzettség szerinti megoszlásának adatai azt mutatják, hogy a kábítószerrel történő visszaélés miatt elítéltek iskolai végzettség szerinti megoszlása jobb, mint az elítélteké általában. Ezt elsősorban az általános és a középiskolai végzettséggel rendelkezők eltérő aránya jelzi. A 2909 elítéltekből mindössze öt fő volt írástudatlan (0,17%). Az általános iskolai végzettségük aránya 54,18%, a középiskolai végzettségüké 41,80%, a felsőfokú végzettségüké 3,85%. (A közvadas eljárásban elítélt felnőttek között ugyanakkor 1,33% írástudatlan volt, az általános iskolai végzettségük aránya 68,42%, a középiskolai végzettségüké 26,59%, a felsőfokú végzettségüké nem tért el lényegesen, 3,66% volt.)

Az elítéltek előéletére vonatkozó adatok is azt bizonyítják, hogy a kábítószerrel való visszaélés miatt elítéltek többsége – hasonlóan a fiatalokhoz – még a felnőtteknél

sem (legalábbis egyelőre nem) a hagyományos bűnelkövetői körből kerül ki. A büntetett előéletűek átlagos aránya ugyanis 28,39%, míg a közvadas eljárásban elítéltek között átlagosan 37,81% volt. Az eltérés a férfiaknál és a nőknél egyaránt jelentős. A kábítószerrel történő visszaélés miatt elítélt férfiak 29,92%-a, míg a közvadas eljárásban elítéltek 39,56%-a volt büntetett előéletű. Jelentős a különbség a nőknél is, akiknél a kábítószerrel való visszaélés miatt elítéltek 14,73%-a, míg a közvadas eljárásban elítéltek 22,36%-a volt büntetett előéletű.

A cselekmény sajátos jellegét és a bűnözés egyéb formáitól bizonyos mértékig elkülönülő vonásait mutatja a halmazati bűnelkövetés miatt elítéltek aránya is. Ez ugyanis 12,10% volt, míg a közvadas eljárásban elítélt felnőtteknél ennek valamivel több, mint kétszerese: 25,04%.

Nem célunk az ítélkezési gyakorlat vizsgálata, de az kétségtelenül megállapítható, hogy – minden valószínűség szerint összefüggésben a jogszabályváltozással is – a végrehajtható szabadságvesztésre ítélt aránya magasabb volt (20,28%), mint a közvadas eljárásban általában (14,10%). A felfüggesztett szabadságvesztés aránya a kábítószerrel visszaélésnél 21,11%, az egyéb bűncselekménynél 18,38%.

Az elítéltekre vonatkozó adatokat összefoglalva tehát azt állapíthatjuk meg, hogy a kábítószerrel visszaélés miatt elítéltek száma az egyéb bűncselekmények miatt elítélteket messze felülmúló mértékben emelkedett. Ennek oka lehet a jelenség gyakoribbá válása, a büntetőjogi üldözés intenzitása terén bekövetkező változás és természetesen ezek együttes hatása is.

Az elítéltek demográfiai, társadalmi jellemzőit vizsgálva a fiatal évjáratba tartozók rendkívül magas arányára kell felhívunk a figyelmet. Ezzel áll összefüggésben a családi állapot szerinti megoszlás, bár a fiatalkorúaknál külön is felhívjuk a figyelmet az egyszülős (vagy más megnevezéssel: csonka) családban élők magas arányára.

Az iskolai végzettség és az előélet szerinti megoszlás adatai azt mutatják, hogy – ma még – a kábítószerrel visszaélés miatt elítéltek többsége nem a népesség hagyományos bűncselekményeket is nagy gyakorisággal elkövető csoportjaiból kerül ki. A jelenség valószínűsíthető terjedését figyelembe véve azonban a rendelkezésünkre álló adatokból ma még nem állapítható meg, hogy a változás irányában mi lesz a domináló: a jelenség a „normál” populáció vagy inkább a bűnelkövető populáció felé terjed tovább.

Sajnos nem zárható ki annak lehetősége sem, hogy a kábítószer-fogyasztás terjedése – elsősorban a költségek fedezése érdekében – a bűnözés egyéb területein a bűncselekmények számának mennyiségi növekedésével jár. Ez, minden valószínűség szerint, elsősorban a vagyon elleni bűncselekmények számának emelkedését eredményezheti.

Tárgyszavak:

Kriminálstatistika
Bűnözés

**NUMBER OF PERSONS CONDEMNED OF DRUG MISUSE
(1991–2000)**

*Kábítószerrel történő visszaélés miatt jogerősen elítélt fiatalok száma
életkor szerint*

Number of young persons condemned validly of drug misuse by age

Év	Összesen	A bűncselekmény elkövetésekor (befejezésekor) betöltött korév			
		14	15	16	17
Fiúk					
1991	–	–	–	–	–
1992	–	–	–	–	–
1993	3	–	–	1	2
1994	4	–	–	–	4
1995	3	–	–	–	3
1996	11	–	–	1	10
1997	6	–	1	2	3
1998	9	–	2	–	7
1999	36	2	3	6	25
2000	86	6	18	20	42
Összesen	158	8	24	30	96
Leányok					
1991	–	–	–	–	–
1992	–	–	–	–	–
1993	–	–	–	–	–
1994	1	–	–	–	1
1995	–	–	–	–	–
1996	2	–	–	1	1
1997	1	–	–	1	–
1998	5	–	–	1	4
1999	10	1	–	4	5
2000	8	–	1	2	5
Összesen	27	1	1	9	16
Fiatalok összesen					
1991	–	–	–	–	–
1992	–	–	–	–	–
1993	3	–	–	1	2
1994	5	–	–	–	5
1995	3	–	–	–	3
1996	13	–	–	2	11
1997	7	–	1	3	3
1998	14	–	2	1	11
1999	46	3	3	10	30
2000	94	6	19	22	47
Összesen	185	9	25	39	112

*Kábítószerrel történő visszaélés miatt jogerősen elítélt fiatalok száma
családi környezet szerint*
*Number of young persons condemned validly of drug misuse
by family surrounding*

Év	Összesen	A családi környezet		
		A szülők közös háztartása	Csak az egyik szülő háztartása	Egyéb eset
Fiúk				
1991	–	–	–	–
1992	–	–	–	–
1993	3	1	2	–
1994	4	2	1	1
1995	3	2	1	–
1996	11	4	4	3
1997	6	3	2	1
1998	9	8	1	–
1999	36	24	10	2
2000	86	45	31	10
Összesen	158	89	52	17
Leányok				
1991	–	–	–	–
1992	–	–	–	–
1993	–	–	–	–
1994	1	–	–	1
1995	–	–	–	–
1996	2	1	1	–
1997	1	–	–	1
1998	5	4	–	1
1999	10	3	6	1
2000	8	4	3	1
Összesen	27	12	10	5
Fiatalok összesen				
1991	–	–	–	–
1992	–	–	–	–
1993	3	1	2	–
1994	5	2	1	2
1995	3	2	1	–
1996	13	5	5	3
1997	7	3	2	2
1998	14	12	1	1
1999	46	27	16	3
2000	94	49	34	11
Összesen	185	101	62	22

*Kábítószerrel történő visszaélés miatt jogerősen elítélt fiatalok száma
iskolai végzettség szerint*
Number of young persons condemned validly of drug misuse by school education

Év	Összesen	Iskolai végzettség						
		Írástudatlan	Az általános iskola osztálya				Középiskolát végzett	
			4-ig	5	6	7		8
Fiúk								
1991	–	–	–	–	–	–	–	–
1992	–	–	–	–	–	–	–	–
1993	3	–	–	–	–	–	2	1
1994	4	–	–	–	–	–	2	2
1995	3	–	–	–	–	–	2	1
1996	11	–	1	–	–	–	7	3
1997	6	–	–	–	–	–	5	1
1998	9	–	–	1	–	–	4	4
1999	36	–	–	–	–	2	22	12
2000	86	–	1	2	5	5	38	35
Összesen	158	–	2	3	5	7	82	59
Leányok								
1991	–	–	–	–	–	–	–	–
1992	–	–	–	–	–	–	–	–
1993	–	–	–	–	–	–	–	–
1994	1	–	–	–	–	–	1	–
1995	–	–	–	–	–	–	–	–
1996	2	–	–	–	–	–	2	–
1997	1	–	–	–	1	–	–	–
1998	5	–	–	–	–	–	2	3
1999	10	–	–	–	1	1	7	1
2000	8	–	–	–	–	–	5	3
Összesen	27	–	–	–	2	1	17	7
Fiatalok összesen								
1991	–	–	–	–	–	–	–	–
1992	–	–	–	–	–	–	–	–
1993	3	–	–	–	–	–	2	1
1994	5	–	–	–	–	–	3	2
1995	3	–	–	–	–	–	2	1
1996	13	–	1	–	–	–	9	3
1997	7	–	–	–	1	–	5	1
1998	14	–	–	1	–	–	6	7
1999	46	–	–	–	1	3	29	13
2000	94	–	1	2	5	5	43	38
Összesen	185	–	2	3	7	8	99	66

*Kábítószerrel történő visszaélés miatt jogerősen elítélt fiatalok száma
előélet szerint*
Number of young persons condemned validly of drug misuse by antecedents

Év	Összesen	Az elítélt előélete				
		Büntetlen	Visszaeső- nek nem tekinthető	Visszaeső	Különös visszaeső	Többszörös visszaeső
Fiúk						
1991	–	–	–	–	–	–
1992	–	–	–	–	–	–
1993	3	3	–	–	–	–
1994	4	3	1	–	–	–
1995	3	2	1	–	–	–
1996	11	10	–	–	1	–
1997	6	5	1	–	–	–
1998	9	8	–	1	–	–
1999	36	30	6	–	–	–
2000	86	72	14	–	–	–
Összesen	158	133	23	1	1	–
Leányok						
1991	–	–	–	–	–	–
1992	–	–	–	–	–	–
1993	–	–	–	–	–	–
1994	1	1	–	–	–	–
1995	–	–	–	–	–	–
1996	2	2	–	–	–	–
1997	1	1	–	–	–	–
1998	5	4	1	–	–	–
1999	10	10	–	–	–	–
2000	8	7	1	–	–	–
Összesen	27	25	2	–	–	–
Fiatalok összesen						
1991	–	–	–	–	–	–
1992	–	–	–	–	–	–
1993	3	3	–	–	–	–
1994	5	4	1	–	–	–
1995	3	2	1	–	–	–
1996	13	12	–	–	1	–
1997	7	6	1	–	–	–
1998	14	12	1	1	–	–
1999	46	40	6	–	–	–
2000	94	79	15	–	–	–
Összesen	185	158	25	1	1	–

A kábítószerrel történő visszaélés miatt elítélt felnőttek száma és aránya, százalékban
Number of adult persons condemned of drug misuse and their percentage

Év	A jogerősen elítéltek száma összesen	Ebből	
		a kábítószerrel történő visszaélés miatt elítéltek	
		száma	aránya, százalékban
Férfiak			
1991	53 238	10	0,02
1992	63 436	31	0,05
1993	61 204	61	0,10
1994	63 601	83	0,13
1995	68 701	105	0,15
1996	67 044	139	0,21
1997	71 423	191	0,27
1998	78 612	434	0,55
1999	77 300	594	0,77
2000	76 175	969	1,27
Összesen	680 734	2 617	0,38
Nők			
1991	4 927	1	0,02
1992	5 878	3	0,05
1993	5 556	10	0,18
1994	6 180	5	0,08
1995	7 370	14	0,19
1996	7 609	27	0,35
1997	8 390	27	0,32
1998	9 912	52	0,52
1999	10 393	65	0,63
2000	10 787	88	0,82
Összesen	77 002	292	0,38
Felnőttek összesen			
1991	58 165	11	0,02
1992	69 314	34	0,05
1993	66 760	71	0,11
1994	69 781	88	0,13
1995	76 071	119	0,16
1996	74 653	166	0,22
1997	79 813	218	0,27
1998	88 524	486	0,55
1999	87 693	659	0,75
2000	86 962	1 057	1,22
Összesen	757 736	2 909	0,38

A kábítószerrel történő visszaélés miatt elítélt felnőttek száma életkor szerint
Number of adult persons condemned of drug misuse by age

Év	Összesen	A bűncselekmény elkövetésekor (befejezésekor) betöltött életkor					
		-20	20-29	30-39	40-49	50-59	60+
		év					
Férfiak							
1991	10	–	6	4	–	–	–
1992	31	6	15	7	2	–	1
1993	61	10	30	11	8	–	2
1994	83	11	52	17	2	1	–
1995	105	19	47	31	5	3	–
1996	139	16	83	24	10	4	2
1997	191	39	111	32	9	–	–
1998	434	71	302	49	10	1	1
1999	594	115	410	45	18	5	1
2000	969	203	656	86	19	4	1
Összesen	2617	490	1712	306	83	18	8
Nők							
1991	1	–	–	1	–	–	–
1992	3	–	2	–	1	–	–
1993	10	–	10	–	–	–	–
1994	5	–	2	3	–	–	–
1995	14	1	8	4	1	–	–
1996	27	5	15	3	1	2	1
1997	27	4	18	4	1	–	–
1998	52	11	35	4	2	–	–
1999	65	21	34	6	3	–	1
2000	88	18	61	6	2	1	–
Összesen	292	60	185	31	11	3	2
Felnőttek összesen							
1991	11	–	6	5	–	–	–
1992	34	6	17	7	3	–	1
1993	71	10	40	11	8	–	2
1994	88	11	54	20	2	1	–
1995	119	20	55	35	6	3	–
1996	166	21	98	27	11	6	3
1997	218	43	129	36	10	–	–
1998	486	82	337	53	12	1	1
1999	659	136	444	51	21	5	2
2000	1057	221	717	92	21	5	1
Összesen	2909	550	1897	337	94	21	10

*A kábítószerrel történő visszaélés miatt elítélt felnőttek száma
családi állapot szerint
Number of adult persons condemned of drug misuse by family status*

Év	Összesen	Az elítélt családi állapota				
		Hajadon, nőtlen	Házass	Özvegy	Elvált	Különváltan él
Férfiak						
1991	10	5	4	–	1	–
1992	31	18	10	–	2	1
1993	61	37	18	1	4	1
1994	83	59	18	–	5	1
1995	105	67	28	1	8	1
1996	139	90	38	–	10	1
1997	191	146	31	–	11	3
1998	434	364	51	1	18	–
1999	594	491	70	1	30	2
2000	969	837	92	1	36	3
Összesen	2617	2114	360	5	125	13
Nők						
1991	1	–	–	–	–	1
1992	3	2	1	–	–	–
1993	10	5	4	–	1	–
1994	5	2	2	–	1	–
1995	14	8	1	1	4	–
1996	27	14	8	–	4	1
1997	27	17	3	–	2	5
1998	52	40	5	–	7	–
1999	65	51	6	2	5	1
2000	88	63	15	–	10	–
Összesen	292	202	45	3	34	8
Felnőttek összesen						
1991	11	5	4	–	1	1
1992	34	20	11	–	2	1
1993	71	42	22	1	5	1
1994	88	61	20	–	6	1
1995	119	75	29	2	12	1
1996	166	104	46	–	14	2
1997	218	163	34	–	13	8
1998	486	404	56	1	25	–
1999	659	542	76	3	35	3
2000	1057	900	107	1	46	3
Összesen	2909	2316	405	8	159	21

Kábítószerrel történő visszaélés miatt elítélt felnőttek száma iskolai végzettség szerint
Number of adult persons condemned of drug misuse by school education

Év	Összesen	Az elítélt műveltségi foka			
		Írástudatlan	Általános (elemi) iskolát végzett	Középiskolát végzett	Egyetemet, főiskolát végzett
Férfiak					
1991	10	–	3	7	–
1992	31	–	12	18	1
1993	61	–	28	29	4
1994	83	–	33	47	3
1995	105	1	53	43	8
1996	139	1	63	63	12
1997	191	–	95	85	11
1998	434	1	231	184	18
1999	594	1	338	240	15
2000	969	1	575	365	28
Összesen	2617	5	1431	1081	100
Nők					
1991	1	–	1	–	–
1992	3	–	3	–	–
1993	10	–	2	7	1
1994	5	–	3	1	1
1995	14	–	5	7	2
1996	27	–	6	18	3
1997	27	–	13	14	–
1998	52	–	24	25	3
1999	65	–	36	28	1
2000	88	–	52	35	1
Összesen	292	–	145	135	12
Felnőttek összesen					
1991	11	–	4	7	–
1992	34	–	15	18	1
1993	71	–	30	36	5
1994	88	–	36	48	4
1995	119	1	58	50	10
1996	166	1	69	81	15
1997	218	–	108	99	11
1998	486	1	255	209	21
1999	659	1	374	268	16
2000	1057	1	627	400	29
Összesen	2909	5	1576	1216	112

A kábítószerrel történő visszaélés miatt elítélt felnőttek száma előélet szerint
Number of adult persons condemned of drug misuse by antecedents

Év	Összesen	Az elítélt előélete				
		Büntetlen	Bűnismétlő	Visszaeső	Különös visszaeső	Többszörös visszaeső
Férfiak						
1991	10	7	2	–	1	–
1992	31	27	3	–	–	1
1993	61	47	10	1	1	2
1994	83	62	18	3	–	–
1995	105	78	24	2	–	1
1996	139	105	33	–	–	1
1997	191	142	40	5	–	4
1998	434	298	120	7	2	7
1999	594	408	162	14	2	8
2000	969	660	277	17	2	13
Összesen	2617	1834	689	49	8	37
Nők						
1991	1	1	–	–	–	–
1992	3	2	1	–	–	–
1993	10	8	2	–	–	–
1994	5	5	–	–	–	–
1995	14	13	1	–	–	–
1996	27	21	6	–	–	–
1997	27	26	1	–	–	–
1998	52	45	7	–	–	–
1999	65	53	12	–	–	–
2000	88	75	13	–	–	–
Összesen	292	249	43	–	–	–
Felnőttek összesen						
1991	11	8	2	–	1	–
1992	34	29	4	–	–	1
1993	71	55	12	1	1	2
1994	88	67	18	3	–	–
1995	119	91	25	2	–	1
1996	166	126	39	–	–	1
1997	218	168	41	5	–	4
1998	486	343	127	7	2	7
1999	659	461	174	14	2	8
2000	1057	735	290	17	2	13
Összesen	2909	2083	732	49	8	37